

U izvještajnom razdoblju I – VI 2013. godine središnja Služba za zapošljavanje HNŽ/HNK Mostar je na temelju vlastitih podataka i podataka podružnica po općinama, podataka odjela privrede općinskih vijeća, podataka Porezne uprave i statističkih podataka sačinila Izvještaj o radu Službe za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanske županije-kantona Mostar za 2012. godinu, Izvještaj o materijalno-financijskom poslovanju Službe u 2012. godini, kao i Program rada Službe za zapošljavanje HNŽ/K u 2013. godini.

U promatranom razdoblju Upravno vijeće Službe za zapošljavanje HNŽ/HNK Mostar održalo je tri sjednice na kojima je: usvojen Izvještaj o radu Službe za 2012. godinu, Izvještaj o materijalno-financijskom poslovanju Službe u 2012. godini, Program rada Službe za zapošljavanje HNŽ/K u 2013 godini i Izvještaj o popisu sredstava i izvora sredstava u Službi.

Upravno vijeće razmatralo je Informaciju Službe za zapošljavanje HNŽ/K o istraživanju tržišta rada u 2013. godini, kao i realizaciju odluke-Program konkurentnosti na tržištu-rada prvo radno iskustvo.

Proces provođenja mjera aktivne politike zapošljavanja u ovom razdoblju je doveden u pitanje, kako zbog recesije i globalne ekonomske krize, tako i zbog socijalnih davanja posebno onih utvrđenih Zakonom o pravima razvojačenih branitelja i članova njihovih obitelji, koja, i nakon stavljanja van snage ovog Zakona, još opterećuje stabilno poslovanje Službe.

U ovom razdoblju tiskano je šest brojeva «Statističkog biltena» i tri broja internog glasila „Zapošljavanje – informativni pregled“.

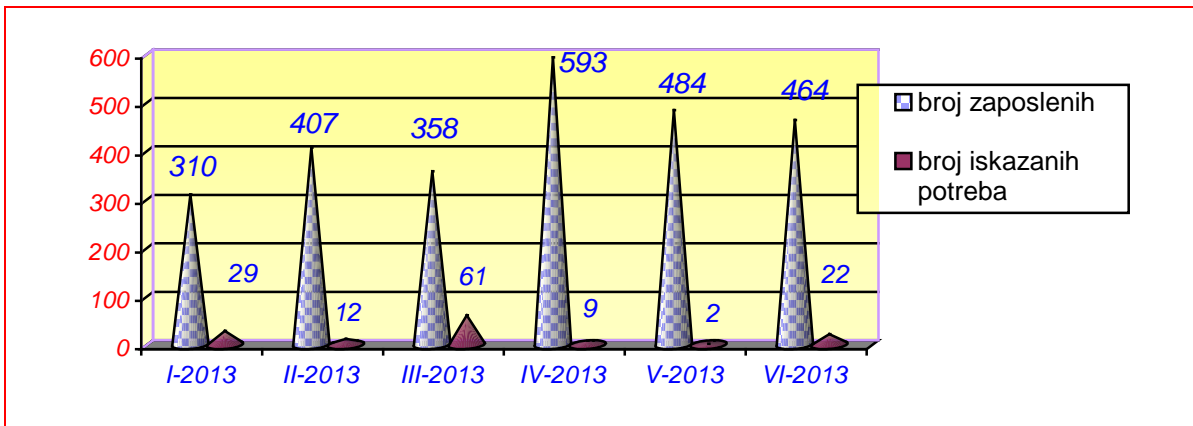
Najvažniji poslovi Službe realizirani u ovom razdoblju odnose se na sljedeće:

1. Posredovanje u zapošljavanju

Poduzeća su tijekom prvog polugodišta temeljem prijava potreba za radnicima iskazale potrebe za 135 djelatnika, što je 9% manje nego za isto razdoblje prošle godine. Na neodređeno vrijeme iskazane su potrebe za 102 radnika ili 76% od ukupno iskazanih potreba.

U ovom razdoblju sa evidencije je brisano zbog zaposlenja 2.616 osoba, od čega 1.298 žena. U odnosu na isto razdoblje prošle godine to je više za 14%.

Kretanje broja iskazanih potreba i ukupno zaposlenih u razdoblju I-VI 2013.godine .

Aktivnosti u svezi posredovanja pri zapošljavanju provedene su u okviru redovnih zadataka Službe predviđenih Statutom i Programom rada za 2013. godinu.

Održavali su se redoviti kontakti sa podružnicama u cilju međumjesnog posredovanja na zahtjeve poslodavaca koji svoje zahtjeve za radnom snagom ne mogu zadovoljiti na području podružnice na kojoj obavljaju svoju djelatnost. Služba je po takvim zahtjevima davala razne podatke, listinge nezaposlenih osoba za različita zanimanja kao i druge informacije potrebne za zadovoljenje potreba poslodavca za radnom snagom.

U okviru međudržavnog posredovanja, Služba održava redovite kontakte i razmjenjuje informacije sa Agencijom za rad i zapošljavanje BiH u svezi zapošljavanja u inozemstvu.

U prvom kvartalu ove godine, posredstvom Agencije za rad i zapošljavanje BiH, zaključen je operativni protokol sa Republikom Slovenijom kojim se uređuje zapošljavanje radnika BiH u ovoj državi.

Na osnovu ovog protokola, u prvom polugodištu ove godine u R.Sloveniji je zaposleno 162 radnika iz BiH od čega na naš županiju/kanton otpada 2 radnika. Razlog za mali broj zaposlenih preko naše Službe je u tradicionalno malom interesu nezaposlenih za rad u R.Sloveniji.

Na osnovu dogovora o posredovanju pri zapošljavanju radnika iz BiH u SR Njemačkoj, objavljen je dana 16.04.2013.godine javni poziv za zapošljavanje radnika za zdravstvenu njegu u SR Njemačkoj na određeno radno vrijeme. Na javni poziv su se prijavile 62 nezaposlene osobe SSS-medicinska sestra-tehničar općeg ili pedijatrijskog smjera. Do sada je u uži izbor ušlo 32 kandidata sa kojim je obavljen intervju, a u planu je trebao biti još jedan intervju za dodatnih 15 kandidata. Konačan izbor kandidata od strane njemačkih poslodavaca je u tijeku o čemu će Služba biti obaviještena. Suradnja po ovom dogovoru treba se nastaviti i u idućoj godini.

U cilju praćenja odobrenih sredstava za sufinansiranje zapošljavanja, podružnice – biro i su redovno dostavljali izvještaje o poštivanju preuzetih obveza po osnovu odobrenih sredstava, na osnovu kojih su poduzimane daljnje radnje predviđene ugovorom.

Redovito su dostavljani razni podaci nadležnim institucijama županija, općina kao i međunarodnim organizacijama koje se bave problematikom zapošljavanja.

Aktivne mjere u zapošljavanju

U prvom polugodištu tekuće godine, Služba je radila na praćenju i kontroli zaključenih ugovora sa korisnicima sredstava po javnim pozivima iz 2012. godine, te dostavi izvještaja raznim institucijama o realiziranim programima tržišta rada iz ranijeg razdoblja. Završene su i aktivnosti na zaključenju ugovora sa poslodavcima koji su zbog raznih okolnosti preneseni u 2013. godinu.

Aktivne mjere u zapošljavanju u 2013. godini se provode u skladu sa usvojenim Programom rada Službe za 2013. godinu, a sve u skladu sa dinamikom priliva i raspoloživosti finansijskih sredstava. Ovim programom se obuhvaćaju mjere i aktivnosti na realizaciji programa tržišta rada u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju, Strategijom zapošljavanja u FBiH 2009-2013 i Akcijskim planom zapošljavanja u FBiH za period 2010-2013 godine.

Prioritetni ciljevi u Strategiji i Akcijskom planom su smanjenje dugoročno nezaposlenih i drugih teško zapošljivih osoba, odnosno povećanje zaposlenosti ovih kategorija nezaposlenih. Iako se očekivalo, još nema znakova prevladavanja recesije i globalne ekonomske krize, što utječe na pad ekonomskih aktivnosti i negativan utjecaj u oblasti zapošljavanja.

Sve navedeno se odrazilo i na poslovanje Službe za zapošljavanje HNŽ/K, te je zbog manjka sredstava odloženo pokretanje određenih programa zapošljavanja za drugo polugodište.

Proces sufinansiranja zapošljavanja je doveden u pitanje i zbog socijalnih davanja, posebno onih utvrđenih Zakonom o pravima razvojačenih branitelja i članova njihovih obitelji, koja, i nakon stavljanja van snage ovog Zakona, još opterećuju stabilno poslovanje Službe.

Temeljem navedenog, realizacija programskih aktivnosti je bila u izravnoj ovisnosti o raspoloživim financijskim sredstvima Federalnog zavoda za zapošljavanje i drugih izvora. U nedostatku vlastitih sredstava, u 2013. godini su se provodili samo programi financirani iz drugih izvora, i to: Projekt podrške mrežama za socijalnu sigurnost i zapošljavanje (SSNESP), koji zajednički financiraju PIU SESER i Federalni zavod za zapošljavanje, i programi koje financira Federalni zavod za zapošljavanje, a provode ih županijske službe za zapošljavanje.

U prvom polugodištu ove godine realizirani su samo započeti programi u 2012.godini, a izostali su programi predviđeni programom rada za 2013. godinu koje financira Federalni zavod za zapošljavanje. Realizacijom prenesenih programa iz 2012.godine u prvom polugodištu ove godine ostvareni su slijedeći efekti zapošljavanja:

1. Projekt podrške mrežama za socijalnu sigurnost i zapošljavanje (SSNESP) – iz sredstava ovog projekta u 2013. godini sufinancirano je:
 - Zapošljavanje 64 nezaposlene osobe kod poslodavaca (utrošena sredstva iznose 140.800,00 KM)
 - Samozapošljavanje 21 nezaposlene osobe (utrošena sredstva iznose 46.700,00 KM)
 - Programima raznih obuka (prekvalifikacija, dokvalifikacija i stručna osposobljavanja) obuhvaćeno je 3 nezaposlene osobe (utrošena sredstva iznose 3.800,00 KM).

Ukupno utrošena sredstva po ovom programu iznose 187.000,00 KM, a učinak zapošljavanja je 85 novouposlenih osoba, s tim što je još 3 osobe kroz programe dodatne obuke steklo nova znanja i vještine, te su time poboljšali svoj položaj na tržištu rada.

Zbog nedostatka sredstava javni poziv je zatvoren 11.02.2013.godine, iako je trebao važiti do 30.06.2013.godine.

Realizacija ovog projekta će se nastaviti i u drugoj polovini godine jer je objavljen novi javni poziv sa rokom važenja do 30.04.2014. godine.

2. Program sufinanciranja zapošljavanja „Prilika za sve“

Javni poziv za ovaj program je objavljen 09.08.2012. godine od strane FZZ, a sve aktivnosti oko realizacije programa su obavile službe za zapošljavanje do kraja 2012. godine, ali određeni dio programa je realiziran u 2013.godini.

Sve aktivnosti oko izbora poslodavaca i zaključenja ugovora sa korisnicima su završene u 2012. godini.

U konačnici jedan broj poslodavaca je odustao od programa ili smanjio broj zaposlenih tako da je po ovom programu zaposleno ukupno 92 radnika od čega u 2012. godini 87, a u 2013. godini 5 radnika. Utrošena sredstva u 2012. godini iznose 257.963,00 KM a u 2013. godini 13.632,00 KM.

Napominjemo da inače po ovom programu nisu utrošena sva sredstva i neutrošeni iznos od 463.856,00 KM je preusmjeren u program Prvo radno iskustvo.

3. Program jačanja konkurentnosti na tržištu rada – Prvo radno iskustvo

Ovaj program je realiziran u suradnji sa Federalnim zavodom za zapošljavanje, sa ciljem da se mladim nezaposlenim osobama bez radnog iskustva omogući stručno osposobljavanje za rad u struci i stjecanje prvog radnog iskustva u zvanju/zanimanju za koje su se školovali, te na taj način ojača njihova konkurentnost na tržištu rada.

Za realizaciju Programa, sredstva za našu županiju iznose 521.905,00 KM, i osigurana su od strane FZZ-a, a namijenjena za sufinansiranje zapošljavanja 63 nezaposlene osobe sa visokom i višom stručnom spremom, i 63 osobe sa trećim i četvrtim stupnjem obrazovanja (ukupno 126 osoba).

Novina je što je programom predviđeno da je mladim osobama iz ciljane grupe omogućeno da sudjeluju u njegovoj realizaciji kroz aktivno traženje posla kod poslodavaca, a koji kroz podnošenje prijave na javni poziv potvrđuju spremnost za sudjelovanje u financiranju zapošljavanja.

Javni poziv za sudjelovanje u programu je objavljen 05.12.2012. godine, i ostaje otvoren do potpisivanja ugovora u vrijednosti raspoloživih sredstava raspoređenih službama.

Interes za ovaj program je bio iznimno velik, te se u vrlo kratkom roku prijavilo znatno više poslodavaca od raspoloživih sredstava. Aktivnosti oko prihvata, vrednovanja i odabira korisnika su završene u 2012. godini, a realizacija programa i potpisivanje ugovora sa poslodavcima je završeno do 30.04.2013.godine.

Na ovaj program se ukupno prijavilo 174 poslodavca sa zahtjevima za zapošljavanje 152 osobe VSS i VŠS i 104 osobe KV i SSS.

U okviru raspoloživih sredstava zaposleno je 63 osobe VSS i 58 osoba KV i SSS. Kod KV i SSS je ostalo neiskorišteno sredstava za 5 osoba zbog naknadnog odustajanja poslodavaca i neispunjavanja uvjeta nezaposlenih osoba predviđenih javnim pozivom.

Utrošena sredstva po ovom programu iznose 542.938,00 KM a razlika od 21.033,00 KM za više utrošena sredstva od odobrenih po Sporazumu, podmirena su iz dodatnog fonda od 10% koji je namijenjen za pripadnike posebnih kategorija nezaposlenih mladih osoba.

Među zaposlenim sa VSS je najviše diplomiranih ekonomista 19, diplomiranih pravnika 15, dipl.inž.poljoprivrede 10, a ostalih 19 otpada na druga zanimanja.

Osim programa Federalnog zavoda i naše Službe za stjecanje prvog radnog iskustva u pojedinim općinama (Konjic, Jablanica, Prozor-Rama) redovito se omogućuje nezaposlenim osobama stjecanje potrebnog radnog iskustva uz volontiranje u javnim ustanovama i poduzećima financirano iz budžeta općina.

U prvom polugodištu na volontiranje je upućeno ukupno 97 nezaposlenih osoba sa evidencije.

Osim navedenih programa koje je provodila Služba za zapošljavanje HNŽ/HNK u izvještajnom razdoblju su pokrenuta još dva programa i to „Omladinsko

poduzetništvo“ i Program zapošljavanja Roma koje je provodio FZZZ. Izvještaje o realizaciji ovih programa još nismo dobili od FZZZ.

Na osnovu navedenog, Služba za zapošljavanje HNŽ/K je kroz realizirane programe u prvom polugodištu 2013. godine utrošila 747.370,00 KM, a efekt zapošljavanja je 211 novouposlenih osoba sa evidencije nezaposlenih kod Službe za zapošljavanje HNŽ/HNK.

Početkom mjeseca travnja Općinsko vijeće općine Jablanica je usvojilo Program poticaja malih i srednjih poduzeća i objavljen je javni poziv za učešće u Programu poticaja MSP, poljoprivrednih proizvođača i prerađivača u Općini Jablanica u 2013. godini. Cilj programa je da se putem poticanja zapošljavanja MSP kroz projektne aktivnosti industrijske proizvodnje, obrta, poljoprivrede, trgovine, turizma i ugostiteljstva, u okviru ostvarivanja i održavanja veće stope zaposlenosti, omogućiti zapošljavanje osoba prijavljenih na evidenciju nezaposlenih i fizičke osobe iz ciljane skupine radi samozapošljavanja.

Centar za informiranje, savjetovanje i obuku (CISO)

Prvo polugodište rada Centra za informiranje savjetovanje i obuku (u daljem tekstu CISO) je bio u najvećem dijelu obilježen aktivnostima vezanim za profesionalno informiranje učenika srednjih i osnovnih škola sa područja Hercegovačko-neretvanske županije.

Dnevno se ažuriraju oglasi iz dnevnih novina, časopisa i sa web stranica i objavljuju na Facebook stranici i profilu CISO-a;

Također, CISO je najmanje jednom mjesečno održavao radionice „Pisanja životopisa“ i „Razgovor sa poslodavcem“, izuzev mjeseca travnja, kada su aktivnosti u okviru profesionalnog informiranja bile najintenzivnije. U prvom polugodištu 2013. godine održano je ukupno 6 jednodnevnih radionica „Pisanja životopisa“ i „Razgovor sa poslodavcem“ na kojima su učestvovala 53 nezaposlene osobe.

Pripremljeni informativni materijali su distribuirani u sve osnovne i srednje škole na području Hercegovačko-neretvanske županije, ukupno njih 72. Svim školama je ponuđena mogućnost realizacije grupnog informiranja učenika u školskim prostorijama. Dvije osnovne škole, točnije OŠ „Šejh Jujo“ i OŠ „Potoci“ su izrazile interes za saradnju, nakon čega su uz pomoć pedagoga i psihologa iz spomenutih škola izvršene pripreme grupnog rada sa učenicima. Početkom svibnja 2013. je izvršeno grupno informiranje sa 60 učenika završnih razreda spomenutih osnovnih škola.

U travnju 2013. godine, obratili su nam se predstavnici NVO-a „Udruženje mladih psihologa“ koji već drugu godinu uzastopno rade na projektima karijernog usmjeravanja sa maturantima srednjih škola iz grada Mostara. Ove godine je djelatnica CISO-a kao predstavnik Službe za zapošljavanje uzela učešće na završnoj konferenciji spomenutog projekta kroz prezentaciju aktivnosti Službe za zapošljavanje usmjerenih na karijerni razvoj mladih.

U toku mjeseca lipnja 2013. godine u CISO-u Mostar obavljena je obuka pripravnika Centra za informiranje, savjetovanje i obuku iz Zapadno-hercegovačke županije. Nastojali smo mu pružiti sve potrebne informacije, materijale i primjere dobre prakse kako bi CISO u Širokom Brijegu bio spreman za rad.

Zapošljavanje stranaca

Na osnovu Zakona o zapošljavanju stranaca u izvještajnom periodu izdano je 57 radnih dozvola, od čega za državljane Hrvatske 17, Srbije 12, Italije 4, Makedonije 3, Ukrajine 3 i 18 dozvola za državljane ostalih zemalja.

Najviše stranih državljana je zaposleno u Mostaru i to 38, Konjicu 4, Čitluku 11, Čapljini 1, Stocu 1, Neumu 1 i Jablanici 1 dozvola.

Po kvalifikacionoj strukturi: za VSS je izdano 20, VŠ 5, SSS 18, KV 2 i PK 12 radnih dozvola.

Služba redovno dostavlja Federalnom zavodu za zapošljavanje mjesečne i tromjesečne izvještaje o izdanim radnim dozvolama, radi daljnjeg izvještavanja nadležnih državnih institucija.

Ostale aktivnosti

U okviru zakonom definiranih obaveza Službe i plana rada za tekuću godinu sudjelovalo je na raznim sastancima, seminarima i radionicama, te aktivno sudjelovalo u kreiranju i provođenju programa tržišta rada i stručnom osposobljavanju uposlenika, a sve u cilju kvalitetnijeg pružanja usluga u posredovanu i aktivnoj politici u zapošljavanju.

Između ostalog, navodimo:

Služba za zapošljavanje HNŽ/K je i u ovom izvještajnom periodu uzela aktivno učešće u Projektu Izgradnja institucija i kapaciteta u sektoru zapošljavanja u BiH (ICBES projekt). Projekt provodi EPRD organizacija, i uključene su sve županijske službe za zapošljavanje i Federalni zavod za zapošljavanje. Projekt traje do kraja rujna tekuće godine, sa mogućnošću produženja, u skladu sa postignutim rezultatima.

Aktivnosti projekta podijeljene su u četiri komponente, i u njihovom okviru su postignuti slijedeći rezultati:

Komponenta 1: Definiranje indikatora, politika tržišta rada, praćenja i evaluacije:

Većina aktivnosti u okviru projektne komponente 1 je provedena, a nastale dokumente su usvojili članovi komunikacijskog centra 1 – centar za politike zapošljavanja.

Članovi ovog komunikacijskog centra bili su predstavnici sljedećih institucija: MCP BiH, ARZ BiH, FMRSP, MRBIZ RS, FZZZ, ZZRS, JSZ TK, ZZZRS filijala Bijeljina, ZZZBD.

Zaključno sa lipnjem 2013.godine oni su održali 6 sastanaka, tijekom kojih se razgovaralo o temama vezanim za indikatore tržišta rada (njihov monitoring i evaluaciju) i politikama zapošljavanja.

Kao rezultat rada komponente 1 projekta izrađeni su sljedeći dokumenti:

- Mapiranje i sumiranje kvalitativnih i kvantitativnih rezultata implementiranih aktivnih mjera na tržištu rada i analiza naučenih lekcija
- Smjernice za definiranje indikatora tržišta rada u Bosni i Hercegovini
- Izveštaj o indikatorima tržišta rada- izvori podataka, opcije i funkcije
- Metodologija efikasnog monitoringa i evaluacije programa tržišta rada u BiH

Komponenta 2: “Jačanje mehanizama pripreme proračuna u institucijama na svim razinama vlasti (državni, entitetski, kantonalni i Brčko distrikt) odgovornim za politike tržišta rada i zapošljavanja

Komponenta 2 se uglavnom fokusirala na pitanja vezana za financiranje i budžetiranje u javnim službama za zapošljavanje u BiH putem organizacije obuke iz programskog budžetiranja koja je provedena za institucije kako u sektoru zapošljavanja u BiH tako i za druge relevantne institucije koje se bave pripremom budžeta.

Izrađeni su i sljedeći dokumenti:

- Institucionalno mapiranje svih programa i funkcija na tržištu rada uključujući preporuke za uštedu na svim nivoima
- Smjernice i komunikacijski plan za institucionalizaciju konsultacija između institucija nadležnih za tržište rada i politike zapošljavanja i fiskalnih organa

U okviru ove komponente implementirane su devetodnevne obuke na četiri lokacije (Sarajevo, Tuzla, Banja Luka i Mostar) na temu programskog budžetiranja.

Komponenta 3: “Unaprijeđena isporuka službi zapošljavanja na razini lokalnog biroa za zapošljavanje”

Komponenta 3 se bavila pitanjima unapređenja usluga u lokalnim biroima za zapošljavanje putem uspostavljanja model biroa na 20 lokacija u cijeloj BiH (Biro centar Sarajevo, Ilidža, Hadžići, Jablanica, Konjic, Kakanj, Jajce, Novi Travnik, Bugojno, Tuzla, Mostar, Banja Luka, Doboj, Čelinac, Bijeljina, Prijedor, Trebinje, Istočno Sarajevo, Istočna Ilidža, Brčko) te lokalnih partnerstava na sljedećim lokacijama u BiH: Tuzla, Zenica, Jablanica, Banja Luka, Doboj, Čelinac, Bijeljina, Prijedor, Trebinje, Istočno Sarajevo, Istočna Ilidža, Brčko te sve općine u okviru SBK/KBS službe za zapošljavanje koji su sami organizirali i financirali uspostavljanje lokalnih partnerstava u tim općinama. U svrhu uspostavljanja model biroa i lokalnih partnerstava, urađeni su niz popratnih dokumenta i formi koji su korišteni kako bi se u potpunosti primjenili novi modeli u radu biroa za zapošljavanje. U okviru ove projektne komponente su urađene dvije ankete - Istraživanje potreba poslodavaca za upošljavanjem radnika i razina suradnje sa javnim službama za zapošljavanje u okviru EU projekta ICBES i Analiza razine zadovoljstva klijenata uslugama javnih službi za zapošljavanje.

Komunikacijski centar 3 – centar za Unapređenje isporuke usluga, komunikacije i imidža na nivou lokalnih biroa za zapošljavanje je održao 7 sastanaka završno sa lipnjem 2013.godine, a članovi ovog centra bili su predstavnici institucija: FZZZ, ZZZRS, JSZ USK, JSZ HNŽ, JSZ ZHŽ, ZZZRS filijala Bijeljina, Doboj i Prijedor, biro Zenica, biro Jajce, biro Nevesinje, biro Rogatica, biro Bijeljina, biro Hadžuci, biro Ilidža i ZZZBD.

Lista dokumenta koji su izrađeni u komponenti 3 i u suradnji sa članovima komunikacijskog centra 3:

- Alati za komunikaciju i odnose sa javnošću
- Alat za uspostavljanje i provođenje lokalnih partnerstava za zapošljavanje i ekonomski razvoj
- Set alata i uputstva za model biroa
- Vodič za organiziranje, provođenje i prisustvovanje na sajmovima za zapošljavanje

Implementirano je i niz obuka na teme:

- savjetovanje pri zapošljavanju i odnosi sa poslodavcima
- organizacija i provođenje sajмова za zapošljavanje
- implementacija i organizacija lokalnih partnerstava za zapošljavanje

Komponenta 4: “Jačanje kapaciteta zaposlenih u službama zapošljavanja na svim razinama”

Komponenta 4 je tijekom implementacije projektnih aktivnosti rezultirala nizom dokumenta koji su imali za cilj jačanje kapaciteta zaposlenih u javnim službama zapošljavanja u BiH, a naročito vezano za potrebe za obukama zaposlenika JSZ koje su identificirane tijekom analize potreba za obukama u kojoj su sudjelovale sve institucije iz sektora rada i zapošljavanja u BiH. Na osnovu rezultata ove analize je izrađen plan obuka koje su provedene tijekom trajanja projekta, dok je projekt dodatno isporučio set obuka vezanih za IPA programiranje i poduzetništvo, iako to nije specifično zahtijevano od projekta njegovim opisom zadataka.

Lista dokumenta proizvedenih u komponenti 4 su:

- Analiza potreba za obukama
- Plan obuka
- Pregled trenutnih sistematizacija i analiza funkcija službi za zapošljavanje na svim razinama
- Razvojni planovi zaposlenika i sustav ocjenjivanja učinaka zaposlenih (nije usvojen dokument od strane članova još uvijek)
- Pregled pravnog statusa JSZ u BiH i utjecaja koji ima na učinkovitost JSZ (dokument koji još uvijek nije usvojen jer je prosljeđen na revidiranje i usvajanje komunikacijskom centru 1!)

Bitno je napomenuti da se u okviru ICBES projekta dio aktivnosti odvijao putem komunikacijskih centara 5 i 6 koji su bili vertikalni tj. zasebno formirani za FBiH i RS (Komunikacijski centar 6 -Struktura administracije i institucija u sektoru zapošljavanja u RS, izgradnja kapaciteta i obuke, pitanja vezana za zaposlene, širenje i podizanje svijesti i komunikacijski centar 5 -Struktura administracije i

institucija u sektoru zapošljavanja u FBiH, izgradnja kapaciteta i obuke, pitanja vezana za zaposlene, širenje i podizanje svijesti).

U okviru ovog projekta, predstavnica Službe je je 16.04.2013. godine u hotelu Termag na Jahorini pohađala jednodnevni trening na temu Profesionalno usmjeravanje i razvoj karijere iz modula – Kompetencije klijenata potrebne za interakciju. Voditelji treninga su polaznicima obuke su bili savjetodavci i treneri iz više Službi za zapošljavanje sa područja Federacije BiH i Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske. Cilj obuke je bilo poboljšanje kapaciteta zaposlenika iz sektora za zapošljavanje za isporuku usluga vezanih za profesionalno usmjeravanje i razvoj karijere nezaposlenih osoba.

Voditelji treninga su pružili informacije o strategiji Evropske unije kada je u pitanju cjeloživotno obrazovanje i profesionalno usmjeravanje nakon čega su stručni suradnici koji rade na aktivnostima vezanim za profesionalno usmjeravanje iznijeli svoja iskustva i način provođenja aktivnosti iz ove oblasti. Prema izloženim informacijama, aktivnosti koje se provode kod nas uglavnom se baziraju na suradnji sa školama i usmenom i/ili pismenom profesionalnom informiranju učenika završnih razreda osnovnih i srednjih škola. Do sada se malo radilo na tome da se savjetodavci uključe u proces profesionalnog informiranja i karijernog usmjeravanja.

Značaj ove obuke se ogleda u tome što su organizatori i voditelji treninga pružili aktualne informacije iz područja profesionalnog usmjeravanja uz pomoć delegiranih trenera iz pojedinih Službi za zapošljavanje, čime su istovremeno ostvarili dva cilja: podigli su kapacitete delegiranih trenera iz Službi za zapošljavanje dajući primjer oblikovanja jednog treninga sa temom Profesionalnog usmjeravanja i istovremeno približili ovu temu savjetodavcima sa idejom da se i oni kroz svoj svakodnevni rad sa nezaposlenim osobama u budućnosti koriste alatima i metodama suvremenog pristupa razvoju karijere.

Agencija za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine je 24.04.2013. godine, u suradnji sa Saveznim ministarstvom za rad, socijalna pitanja i zaštitu potrošača Republike Austrije, organizirala Stručnu konferenciju na kojoj je prezentiran program „Crveno-bijelo-crvena karta“.

Program u prezentirali predstavnici Ministarstva rada, socijalne politike i zaštite potrošača Republike Austrije, IOS Menagementa, Austrijske službe zapošljavanja, te Privredne komore Austrije.

Program „Crveno-bijelo-crvena karta“ postoji od srpnja 2011. godine i njime je otvoreno tržište rada Republike Austrije stranim radnicima. Do kraja ožujka 2013. godine putem ovog programa zaposlena su 3.823 strana radnika, od čega 386 iz Bosne i Hercegovine.

Na Program se mogu prijaviti sljedeće grupe osoba: osobe sa izuzetno visokom školskom spremom, osobe sa zanimanjem koje se smatra deficitarnim u Austriji, osobe čije se zanimanje smatra ključnim, te absolventi sveučilišta i visokoškolskih ustanova. Program nema obvezne kvote, već je prijavljivanje uvjetovano potrebama na tržištu rada, a one su tolike da u svakom trenutku Republici Austriji nedostaje oko 15.000 radnika. Kriteriji za zapošljavanje se ispunjavaju po sustavu

bodovanja, a potreban broj bodova ovisi od toga u koju od navedenih grupa spada osoba koja traži zaposlenje.

Program je dizajniran tako da zainteresirane osobe same traže poslodavca, bez posredovanja u zapošljavanju. Crveno-bijelo-crvena karta se izdaje na period od godinu dana i važi samo za jednog određenog poslodavca, dok se nakon godinu dana i minimum deset mjeseci rada izdaje Crveno-bijelo-crvena karta plus koja podrazumijeva slobodan pristup tržištu rada i mogućnost doseljavanja obitelji.

Savezno ministarstvo za rad, socijalna pitanja i zaštitu potrošača Republike Austrije je objavila listu deficitarnih zanimanja u 2013. godini, a to su: tesar, pokrivač krovova, postavljač podova, lakirer, radnik na poljoprivrednim mašinama, bravar, radnik u obradi metala, tokar, vodoinstalater i monter, elektroinstalater i monter, zavarivač i rezač, stolar, radnik na mašinama za obradu drveta, stolar za izradu namještaja i građevine, diplomirani mašinski inženjer, mašinski tehničari, diplomirani inženjer za struju visokog napona, ostali tehničari za struju visokog napona, tehničar za obradu podataka, diplomirani njegovatelj i medicinske sestre.

Agencija za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine je, putem svoje web stranice ponudila građanima više informacija o načinu i uvjetima apliciranja na ovaj program, a informacije se mogu dobiti i na web portalu <http://www.migration.gv.at/>.

Predstavnik Službe sudjelovao je na konferenciji „Jači glas male privrede za bolje poslovno okruženje-važnost udruživanja i umrežavanja aktera razvoja“ koja je održana u sklopu Sajma gospodarstva Mostar 2013. godine. Konferencija je održana u sklopu projekta „Koalicija za jači glas male privrede“ kojeg provodi Udruženje za poduzetništvo i posao LINK Mostar sa partnerima. Projekt financira Europska unija kroz Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA 2012). Sveukupni cilj projekta je djelovanjem mreže OCED ubrzati reforme za kreiranje dobroj poslovnog okruženja u skladu sa EU aktom za mala i srednja poduzeća (Small Business Act).

U prvoj polovini 2013. godine uzeli smo učešće u različitim aktivnostima značajnim za promoviranje rada Službe. Neke do njih su: Career Days u organizaciji AIESEC-a i Studentskog zbora Sveučilišta u Mostaru te njihovog sajma zapošljavanja na kojemu je Služba za zapošljavanje imala svoj štand, i okrugli stol u okviru projekta Ženska strana uspjeha čiji je nosilac Udruga Plus, a partner projekta također Služba za zapošljavanje.

Učestvovali smo i na okruglom stolu u organizaciji Centra civilnih inicijativa (CCI) pod nazivom: „Posao narodu: Da li javne službe za zapošljavanje trebaju zapošljavati?“. Radi se o prvoj aktivnosti u okviru projekta „Unaprjeđenje efikasnosti javnih službi za zapošljavanje – više prilika za zapošljavanje i više radnih prava u BiH“ koji je financiran od strane Evropske unije.

Na okruglom stolu su prisustvovali predstavnici javnih službi za zapošljavanje, resornih federalnih i županijskih ministarstava, zavoda zdravstvenog osiguranja, privrednih komora, sindikata, poslodavaca, nevladinih i međunarodnih organizacija.

Projekt menadžer CCI-a je u uvodnom obraćanju predstavio svrhu i ciljeve okruglog stola, nakon čega je nezavisna ekspertiza predstavila Nacrt Analize politika zapošljavanja u BiH.

Zaključci i preporuke analize nameću nekoliko prioriternih ciljeva za poboljšanje efektivnosti rada javnih službi za zapošljavanje (JSZ), a to su: jačanje primarne uloge službe u posredništvu pri zapošljavanju osoba koje aktivno traže posao, redefiniranje modaliteta servisiranja prava na zdravstveno osiguranje nezaposlenih i redefiniranje modaliteta isplate naknade za nezaposlenost u skladu sa najboljim regionalnim i evropskim praksama.

Na okruglom stolu prezentiran je i prvi izvještaj o monitoringu rada javnih službi za zapošljavanje u BiH. CCI je u analizama koje su izložili podjednako posvetio pažnju nedostacima u funkcioniranju kao i potrebama Javnih službi za zapošljavanje, čime su pokazali objektivnost i profesionalnost.

Sudionici Okruglog stola su se usuglasili o potrebi optimizacije zakonske regulative koja će ići u korist javnim službama za zapošljavanje, kako bi se rasteretili servisiranja zdravstvenog osiguranja, kako bi se naknade za nezaposlenost učinile pravednijima, te kako bi JZS ispunile svoju primarnu društvenu i institucionalnu ulogu, a to je efikasno posredovanje pri zapošljavanju.

Okruglim stolom pokrenuta je i kampanja Posao narodu u čiju svrhu je aktivirana i posebna internet stranica www.posaonarodu.ba, čija je namjena da pomogne nezaposlenima, novinarima, studentima, analitičarima, i svima drugima u boljem razumijevanju prava i politika zapošljavanja u BiH. Isto tako na spomenutu stranicu biće postavljen dokument Nacrta Analize politika zapošljavanja u BiH gdje će posjetioци moći anonimno dati svoje mišljenje o dokumentu kao i dati sugestije za unaprjeđenje istog.

U izvještajnom periodu održane su 2 radionice na temu „Karijerno savjetovanje“, u organizaciji Federalnog zavoda za zapošljavanje i GIZ-a (Njemačko društvo za međunarodnu suradnju).

Ove radionice posvećene su radu sa poslodavcima – kako uspostaviti kontakt sa poslodavcima, kako im pomoći u izradi oglasa za slobodno radno mjesto, kako napraviti analizu radnog mjesta. Predviđeno je održavanje još 2 radionice u ovom ciklusu, čiji će rezultat biti uspostavljen alat u formi upitnika za analizu radnog mjesta, kao konkretna pomoć u kontaktu sa poslodavcima u svrhu posredovanja u zapošljavanju.

Federalno ministarstvo rada i socijalne politike je, u suradnji sa UNICEF-om, organiziralo 2 radionice (travanj i lipanj) za predstavnike sektora obrazovanja i rada i zapošljavanja, na temu „Prezentacija ciljeva za oblast socijalne zaštite i inkluzije u okviru EU 2020 Strategije na putu ka pridruženju BiH Europskoj uniji“.

Prvu radionicu je svojim izlaganjem na temu „Prezentacija misije EU 2020 za BiH“ otvorio dr. William Bartlet. Predstavio je prisutnima trenutno stanje u BiH u oblasti socijalne inkluzije i obrazovanja – ustroj, zakonsku regulativu, postojeću statistiku, te napravio usporedbu za zemljama članicama EU. U drugom dijelu radionice otvorena je diskusija, u kojoj su prisutni imali priliku dati svoje viđenje stanja iz

oblasti socijalne zaštite u BiH, te su zamoljeni da poseban naglasak stave na stanje u zakonskoj regulativi i mogućnost otvaranja socijalnih poduzeća.

Zajednički zaključak je da zakoni postoje, ali se ne provode u praksi. Također, razlike u zakonima su značajne od županije do županije, u entitetima, i teško je napraviti usporedbu i predstaviti neko opće stanje na području BiH. Gospodarstvo je zanemareno, obrazovanje ne prati potrebe tržišta rada, a bez uključivanja tih potreba u analize ne može se ni napraviti učinkovit plan rješavanja trenutačnih poteškoća i nedostataka.

Na drugoj radionici prisutnima je predstavljen dokument „Mapa puta BiH“ u oblasti socijalne inkluzije, obrazovanja i zapošljavanja, u skladu sa EU Strategijom 2020. Dokument je zamišljen kao okosnica za Strategiju iz ove oblasti koju tek treba izraditi. Koncipiran je na način da je predstavio statističkim podacima gdje smo sada, te predložio vrijednosti koje moramo dostići do 2020.

Prisutni su imali mnogo primjedbi na dokument, i sve te primjedbe su se odnosile na činjenicu da on ne predlaže način ostvarivanja tih ciljeva, niti nositelje aktivnosti i financijske odgovornosti. Izlagač je pokušao objasniti činjenicu da se ne radi o akcijskom planu, već samo okosnici za strategije.

Voditeljica podružnice Čapljina prisustvovala je radionici koja se odnosila na promociju aktivnosti Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom u procesima zapošljavanja i samozapošljavanja. Radionica se organizirala u okviru projekta „Rad je moje pravo“-pilot aktivnosti u cilju ostvarenja prava na rad osoba sa invaliditetom kojeg implementiraju talijanska nevladina organizacija COSPE, udruženje LINK Mostar, udruženje SOVE Sarajevo i CNA Toskana.

Voditelji podružnica Jablanica i Neum aktivno su učestvovali u radnoj grupi za izradu integralne Strategije razvoja općina Jablanica i Neum na temu sektorskog planiranja i strateškog ekonomskog fokusiranja. Cilj je definiranje jedinstvenog plana razvoja, stvaranje povoljnog poslovnog okruženja, podizanje konkurentnosti gospodarstva i omogućavanje održivog razvoja, a za Neum i utjecaj ulaska RH u EU. Od predstavnika općina i UNDP-a podružnice su označene kao jedan od najvažnijih subjekata u izradi Strategije razvoja općine i aktivnih učesnika dosadašnjeg procesa strateškog planiranja.

U periodu od 19. – 21.06.2013. godine u Neumu je organizirana radionica „Prezentacija rezultata i postignuća u okviru projekta „Izgradnja institucija i kapaciteta u sektoru zapošljavanja u BiH (ICBES). Svrha ove radionice bila je prezentacija postignuća projekta i predstavljanje rezultata rada dosada održanih sastanaka svakog od komunikacijskih centara u okviru projekta za rukovodeće strukture svih institucija u sektoru zapošljavanja u BiH.

U mjesecu lipnju, Komisija za profesionalnu orijentaciju je stručno obradila 7 osoba ometenih u razvoju i dala im mišljenje za upis u srednju školu.

2. Evidencije, analize i informiranje

Početak 2013. godine na evidenciji nezaposlenih nalazilo se 31.363 nezaposlenih osoba, a koncem lipnja bilo je 31.716, što je više za 1,1%. U odnosu na prosječnu nezaposlenost u prošloj godini (30.532) je povećanje za 2,7%, a u odnosu na isti dan prošle godine (29.885) nezaposlenost je povećana za 1.478 osoba ili za 5%.

Kvalifikacijska struktura nezaposlenih osoba koncem lipnja 2013. i usporedni pregled na dan 31.12.2012. godine izgleda ovako:

Stupanj stručnog obrazovanja	Stanje 31.12.2012.		Stanje 30.06.2013.		INDEX 4 : 2
	Broj radnika	Sudjelovanje %	Broj radnika	Sudjelovanje %	
1	2	3	4	5	6
8	1	0,0	0	0,0	0,0
7 ₂	532	1,7	539	1,7	103,1
7 ₁	1.918	6,1	1.923	6,0	100,3
6 ₂	305	1,0	351	1,1	115,1
6 ₁	709	2,2	713	2,3	100,6
5	133	0,4	132	0,4	99,3
4	9.065	28,9	9.210	29,0	101,6
3	11.478	36,6	11.516	36,3	100,3
2	529	1,7	525	1,7	99,2
1	6.702	21,4	6.807	21,5	101,6
UKUPNO	31.363	100,0	31.716	100,0	101,1

Najveći porast broja nezaposlenih osoba od početka godine zabilježen je u stupnju 6₂ (za 15,1%), zatim kod stupnja 7₂ (za 3,1%), stupanj 4 (za 1,6%), stupanj 1 (za 1,6%), dok je pad zabilježen u stupnju 2 (za 0,8) i peti stupanj (za 0,7%), a kod ostalih stupnjeva obrazovanja broj nezaposlenih osoba nije došlo do značajnije promjene.

Po općinama pad nezaposlenih osoba zabilježen je u Neumu za 21,4% (ili za 46 osoba) i Stocu manje za 0,2% (ili za 4 osobe), dok je kod većine ostalih općina zabilježen lagani rast nezaposlenih osoba i to Jablanica za 3,7% (ili za 79 osoba), Ravno za 3,3% (ili 1 osobu), Mostar za 1,7% (ili 264 osoba), Konjic za 0,8% (ili za 32 osobe), Prozor-Rama za 0,8% (ili za 16 osoba). Čapljina za 0,4% (ili za 12 osoba), a u Čitluku je broj osoba ostao nepromijenjen u odnosu na početak godine.

Struktura nezaposlenih osoba po stupnjevima stručnog obrazovanja je sljedeća:

PODRUŽNICA	UKUPNO	OD TOGA ŽENA	PO STUPNJU STRUČNOG OBRAZOVANJA									
			1	2	3	4	5	6 ₁	6 ₂	7 ₁	7 ₂	8
Čapljina	3.000	1.573	576	63	1.143	901	19	80	43	111	464	0
Čitluk	2.293	1.228	2890	25	1.000	739	1	54	130	88	66	0
Jablanica	2.246	1.094	483	52	899	603	9	30	21	143	6	0
Konjic	3.887	1.861	1.427	26	1.306	826	9	51	33	193	16	0
Mostar	15.938	8.456	2.910	302	5.435	5.112	89	412	174	1.206	298	0
Neum	357	173	66	3	146	93	1	11	10	14	13	0
Prozor- Rama	1.917	967	541	31	770	394	1	38	23	71	48	0
Ravno	31	12	7	1	11	9	0	0	0	3	0	0
Stolac	12.047	1.048	507	22	806	4533	3	37	17	954	28	0
Ukupno	31.716	16.432	6.807	525	11.516	9.210	132	713	351	1.923	539	0

Prema stupnju stručnog obrazovanja najveći udio se odnosi na osobe u 3. stupnju 36,3%, zatim slijedi 4. stupanj 29%, 1. stupanj 21,5%, stupanj 7₁ sa 6%, 6₁ sa 2,3%, 2. stupanj 1,8%, stupanj 7₂ sa 1,7%, 6₂ sa 1,1% i 5. stupanj sa 0,4%.

Najbrojnija zanimanja u pojedinim stupnjevima obrazovanja su:

STUPANJ 1. i 2. radnici bez zanimanja 6.781, daktilografi 90, pomoćnik u kuhinji 61, radnik u tekstilnoj proizvodnji 58, pomoćni zidar 29, pomoćni cvječar 23, krojač 22, moler 17, šivač 16, itd.

STUPANJ 3. i 5. prodavač 2.153, automehaničar 863, frizer za žene 852, bravar 806, konobar 622, kuhar 546, vozač teretnog vozila 457, kovinotokar 453, krojač ženske odjeće 389, elektromehaničar 283, zidar 219, itd.

STUPANJ 4. ekonomski tehničar 1.620, maturant gimnazije 1.430, strojarski tehničar 790, medicinski tehničar, tehničar za cestovni promet 448, turistički animator 374, 422, poljoprivredni tehničar 360, elektrotehničar 332, građevinski tehničar 233, itd.

STUPANJ 6₁ i 6₂ ekonomski službenik 213, pravnik 105, učitelj predškolske djece 82, razredni učitelj 75, socijalni radnik 41, nastavnik kemije 31, nastavnik materinjeg jezika 25, nastavnik biologije 24, itd.

STUPANJ 7₁, 7₂ i 8 pravnik 418, ekonomista 286, inženjer agronom 136, profesor engleskog jezika 113, profesor razredne nastave 94, psiholog 92, profesor hrvatskog jezika 89, ekonomist za financije 79, novinar 74, inženjer računarstva 67, profesor tjelesne i zdravstvene kulture 62, strojarski inženjer 58, itd.

Promatrano po godinama starosti struktura izgleda ovako:

Ukupno	GODINE STAROSTI										
	15 – 19 godina	20 – 24 godina	25 – 29 godina	30 – 34 godine	35 – 39 godina	40 – 44 godina	45 – 49 godina	50 – 54 godina	55-59 godina	60-64 godine	65 i više
31.716	758	3.816	5.142	4.088	3.473	3.344	3.617	3.360	2.764	1.294	60

Sudjelovanje nezaposlenih osoba u dobi do 30 godina je 30,6% i za 0,3% manje je od prošle godine.

Zabrinjava trend porasta nezaposlenih u dobi od 30-40 godina (7.561 ili 23,8 %), osoba u punom radnom naponu. Problematična je posebno kategorija preko 50 godina koja sudjeluje sa 23,6%. Sudjelovanje ove kategorije u ukupnom broju je veće za 0,8% nego u istom razdoblju prošle godine. Ovo je signal da se opet razmisli o uvođenju mjera aktivne politike zapošljavanja za ove starosne kategorije.

Prema vremenu čekanja na zaposlenje situacija je sljedeća:

Ukupno	VRIJEME ČEKANJA NA ZAPOSLENJE									
	do 6 mjeseci	6-9 mjeseci	9-12 mjeseci	12-18 mjeseci	18-24 mjeseca	2-3 god.	3-5 god.	5-7 god.	7-9 god.	preko 9 god.
31.716	3.482	1.642	1.740	2.212	2.363	2.959	4.455	4.065	2.417	6.381

Zabrinjavajući je podatak o stalnom porastu broja osoba koje čekaju na zaposlenje preko 5 godina (12.863 ili 40,6 %), a posebno podatak da svaka peta nezaposlena osoba (ili 20,1%) posao čeka više od 9 godina.

Bez radnog iskustva na evidenciji se nalazi 12.769 (40,3%).

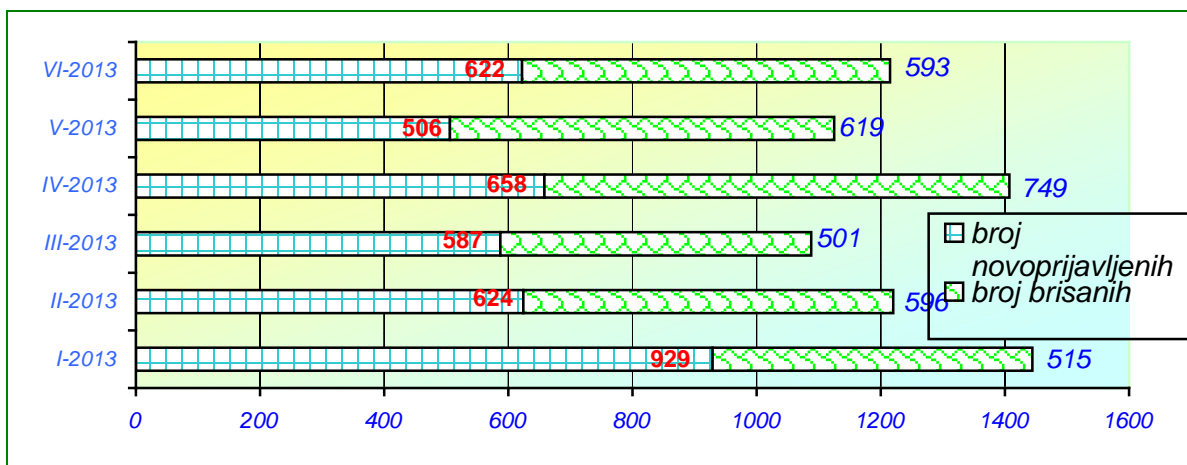
U ukupnom broju nezaposlenih nalazi se i 5.709 razvojačenih branitelja, za 1,4% ili 83 manje nego u istom razdoblju prošle godine, 984 članova obitelji poginulih i nestalih boraca, 241 ratnih vojnih invalida, 483 ostala invalida i 305 osoba sa faktorom otežane zapošljivosti..

Tijekom promatranog razdoblja evidentirano je ukupno 3.925 novoprijavljenih osoba koje traže zaposlenje, što je za 12,2% više nego u istom razdoblju prošle godine.

Najveći broj novoprijavljenih osoba u promatranom razdoblju zabilježen je u Mostaru (1.969), Konjicu (599), Čapljini (371), Jablanici (299), Čitluku (291), Prozor-Rama (191), Stocu (165), Neumu (39) i Ravnom (2).

Zbog zaposlenja, neredovitog javljanja, odustajanja od traženja zaposlenja, ažuriranja kartoteke ili drugih razloga sa evidencije u ovom razdoblju brisano je ukupno 3.573 nezaposlene osobe što je za 1,4% više je nego u istom razdoblju prošle godine.

Kretanje broja novo prijavljenih i brisanih osoba u razdoblju I-VI 2013. godine

U ovom razdoblju izrađen je Izvještaj o radu Službe za 2012. godinu, kao i Program rada Službe za zapošljavanje HNŽ/HNK u 2013. godini, koji su usvojeni na Upravnom vijeću Službe, dostavljen na suglasnost Vladi HNŽ/HNK i distribuirani svim zainteresiranim subjektima.

Početkom godine obavljeno je istraživanje tržišta rada na području županije prema jedinstvenoj metodologiji na razini Federacije za 2013. godinu. Anketirana su poduzeća koja zapošljavaju 10 i više djelatnika na stalnom uzorku od 400 poslodavaca (kvota je određen od Federalnog zavoda). Odziv poslodavaca je bio 96%. Instalirana je nova verzija aplikacije za anketiranje tržišta rada. U izvještajnom razdoblju izvršen je unos podataka iz anketnog upitnika u novi aplikacijski program za obradu podataka. Služba je u ovom razdoblju bila aktivno uključena na otklanjanju uočenih nedostataka, te su određeni problemi rješavani u hodu. Podaci iz upitnika su uneseni u aplikacijski računalni program te zbirno dostavljeni u Federalni zavod. Na temelju svih izlaznih tabela u travnju je izrađena informacija o istraživanju tržišta radu u 2013. godini i izvršena prezentacija rezultata na Upravnom vijeću.

Dana 21.02.2013. godine održan je redovni sastanak ravnatelja županijskih službi za zapošljavanje i Federalnog zavoda za zapošljavanje.

Ravnatelj Federalnog zavoda istakao je da je postojećoj Strategiji zapošljavanja 2009-2013. godine prestaje važnost. Navedena Strategija nije dala neke značajne efekte. Iz dosadašnje prakse se vidjelo nezadovoljstvo postojećim Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba u Federaciji Bosne i Hercegovine. Da bi pokrenuli stvari u pravom smjeru i pristupili izmjeni Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba u Federaciji BiH tražili smo podršku za to od Svjetske banke (WB). Također, od WB je traženo da pomogne u izradi Strategije jačanja funkcija posredovanja u javnim službama za zapošljavanje u Federaciji Bosne i Hercegovine. Od WB smo dobili obećanje da će platiti izradu Strategije, a rok za izradu iste je 180 dana, s tim da se u izradu Strategije uključe i međunarodni eksperti. Prije nego se pristupi izradi Strategije potrebno je da predstavnici županijskih službi međusobno raščiste nekoliko stvari kako bi se moglo uopće pristupiti izradi Strategije. Sve ono što se pokušalo u prošloj i prethodnim godinama na izmjeni Zakona potrebno je sada objediniti. Prije svega potrebno je sačiniti jedan tim koji bi sva ta zakonska rješenja pokušao ugraditi u Strategiju i da to bude dokument sa vrijednošću do 2020. godine.

Prezentirana je i Analiza i profesionalno mišljenje po predmetu – Jedinstveni informacijski sustav Federalnog zavoda za zapošljavanje, sa osvrtom na sadašnje stanje, potrebu razvoja, te mogućnosti i efekte izbora između raspoloživih tehnoloških i aplikativno-funkcionalnih opcija, sa specifičnim osvrtom na komparativnu analizu alternativa razvoja specifičnog seta aplikacija nasuprot realizacije zasnovane na nabavci i prilagođavanju gotovih aplikativnih rješenja.

Nastavljena je i uska suradnja na ELMO projektu sa Zavodom za zdravstveno osiguranje, MIO i Poreznom upravom, te se na zahtjev Porezne uprave ispravljane neregularnosti u primjeni jedinstvenog sustava registracije naplate i kontrole doprinosa oko duplih osiguranja, isteka datuma i slično.

Početak godine Službi je dostavljen dopis Porezne uprave FBiH na upoznavanje i izjašnjavanje u svezi određenih problema prilikom provedbe Jedinstvenog sustava.

U njemu su navedeni slučajevi koji se odnose na potrebu za retroaktivnim odjavama sa evidencije nezaposlenih osoba i to: inspekcijski nadzor, presuda suda, rješenje nadležnog registracionog organa, prijave podnesene od strane poslodavca za zaposlenika i dr. Služba je na ponuđena rješenja dostavila primjedbe i prijedlog uz osnovnu napomenu da se u potpunosti treba poštovati Protokol oko otklanjanja problema u prijavama i odjavama u Jedinstvenom sustavu.

U ovom razdoblju izvršena je dorada aplikacijska programska LMIS+, te je riješen problem staža na M-3 prijavama koji se reflektirao na sve ostale module aplikacije. Također je napravljen FAQ sekcija u LMIS+ prema najčešćim nepoznanicama u radu aplikacije.

U Sarajevu je u prostorijama Federalnog zavoda održan sastanak administratora županijskih službi za zapošljavanje u svezi instaliranja nove verzije antivirus programa KASPERSKY i produženja licence sa odgovarajućim isporučiteljom.

Također je izvršena prezentacija za uvođenje novog jedinstvenog informacijskog sustava i rasprava o istom.

Uspostavljena je elektronska razmjena podataka o potvrđivanju perioda osiguranja navršenim na teritoriju FBiH i Republike Slovenije prema propisanom protokolu.

Prikuplja se dokumentacija i radi na koncepciji rekonstrukcije – izrade nove web stranice Službe.

Na traženje Federalnog zavoda za zapošljavanje dostavljeni su podaci o broju nezaposlenih novinara koji se vode na evidenciji. Podaci su neophodni za analizu produkcije novinarskog kadra na univerzitetima i sveučilištima u BiH nakon uvođenja bolonjskog sustava obrazovanja.

Za istraživanje obujma i intenziteta zapošljavanja kriminalista i diplomiranih kriminalista u institucijama za sprovođenje zakona-primarno policije, te stvaranju dokumenata koji bi se temeljio na teorijsko-empirijskim pokazateljima u cilju pokretanja inicijative za izmjene i dopune Zakona o policijskim službenicima, dati su traženi podaci o broju nezaposlenih kriminalista po stupnju obrazovanja i njihovoj starosnoj strukturi.

Na zahtjev Federalnog zavoda za zapošljavanje, a za potrebe održavanja sastanka sa predstavnicima Međunarodne organizacije za migracije (IOM), dostavljeni su podaci o deficitarnim zanimanjima po općinama, a u kontekstu zbrinjavanja prekomjernog osoblja oružanih snaga BiH kroz program-Nato perspektiva.

Federalnom zavodu za zapošljavanje, a za potrebe projekta Webfare Mix dostavljeni su podaci o osobama koji su u ovom projektu definirane kao „obeshrabrene mlade sobe“, a radi se o osobama sa invaliditetom, štíćenicima domova za nezbrinutu djecu i dugoročno nezaposlene osobe.

Za potrebe održavanja sastanka sa Međunarodnim monetarnim fondom Federalnom zavodu za zapošljavanje dostavljeni su podaci o ukupnom broju nezaposlenih razvojačenih branitelja koji imaju učešće u oružanim snagama najmanje tri godine, da su stariji od 50 godina i da imaju najmanje 20 godina radnog staža.

Na zahtjev trgovinskog odjela austrijske ambasade u BiH dostavljeni su traženi podaci o broju KV šivača na našoj evidenciji i njihovoj spolnoj strukturi.

Za potrebu izrade magistarskog rada na temu „Analiza usklađenosti obrazovnog sustava na tržištu rada u BiH“ stranci su dostavljeni traženi podaci o broju nezaposlenih osoba sa završenim prvim ciklusom studija u zanimanjima pravnik, kriminalist, ing. geodezije, magistar farmacije u razdoblju od 2006. godine – 2012. godine.

Odvjetničkom društvu „Milas-Martinović&Partneri“ za potrebe utvrđivanja spornih činjenica u sudskom postupku dati su traženi podaci o nezaposlenim kuharima na evidenciji, njihovoj dužini čekanja na zaposlenje sa evidencije Ispostave Čitluk.

Vršena je redovita mjesečna dostava statističkih podataka o aktivnostima Službe Federalnom zavodu za zapošljavanje BiH, Federalnom i županijskom ministarstvu socijalne skrbi, raseljenih osoba i izbjeglica, Federalnom zavodu za statistiku, kao i njihovom odjeljenju za statistiku u županiji.

U promatranom razdoblju tiskano je šest brojeva «Statističkog biltena» na oba jezika.

Tiskana su i 3 broja informativnog glasnika Službe „ZAPOŠLJAVANJE – INFORMATIVNI PREGLED“, također na oba jezika.

Za potrebe internog informiranja redovito su pravljene izvodi iz mjesečnih aktivnosti rada podružnica, sa kojima su upoznati djelatnici svih podružnica i sektora u Središnjem uredu Službi.

U više navrata ovlaštene djelatnici Središnjeg ureda i podružnica sudjelovali su u televizijskim (TV 1, OSCAR C, PBS – BIH, Federalna televizija) i radijskim emisijama (HR Herceg-Bosna, 088 Mostar, Radio Mostar, Konjic i Jablanica, Čapljina, Stolac).

Objavljeno je niz razgovora, podataka i informacija o radu Službe u tiskovnim medijima “Slobodna Dalmacija”, “Večernji list”, “Vjesnik”, „Forum“, „Privrednik“, «Dnevni list», «Dnevni avaz», «Oslobođenje», te na portalima „Bljesak info“ i „Dnevnik.ba“, „Vrisak“, „POSKOK“ info i dr.

Oglašavanja slobodnih radnih mjesta Službe za sada obavlja se putem radija „Herceg-Bosna“, sa kojim je potpisan poseban ugovor o zakupu programskog prostora za ove namjene. Oglašavanje svih natječaja, kako onih koji su pristigli izravno od poslodavaca, tako i onih objavljenih u dnevnim tiskovinama, a interesantnih za našu županiju vrši se putem lokalnih radio i TV postaja, oglasnih ploča u podružnicama, kao i putem Web stranice Službe za zapošljavanje (www.zzz-mostar.ba), koja se također redovito ažurira statistički podacima, javnim pozivima i sl.

Prosječno se mjesečno bilježi preko 12.900 posjeta ovoj internet stranici, što je u odnosu na prošlu godinu četverostruko više posjeta.

Tijekom polugodišta objavljena su 134 natječaja u kojima su poslodavci tražili 259 djelatnika.

U hodu Središnje službe instaliran je portal o svim informacijama i slobodnim radnim mjestima u Službi za zapošljavanje.

3. Organizaciono-pravni i opći poslovi

1. Rad Upravnog vijeća

Upravno vijeće Službe za zapošljavanje HNŽ/HNK u 2013. godini održalo je tri sjednice, na kojima je usvojen:

- Izvještaj o radu Službe za zapošljavanje HNŽ/K u 2012. godini;
- Izvještaj o materijalno-financijskom poslovanju Službe za zapošljavanje HNŽ/K u 2012. godini;
- Izvještaj o popisu sredstava i izvora sredstava u Službi za zapošljavanje na dan 31.12.2012. godine, te s tim u svezi donesen: odluka o popisu sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2012. god. i odluka o rashodu opreme ;
- Program rada Službe za zapošljavanje HNŽ/HNK u 2013. god.;
- Program konkurentnosti na tržištu rada-Prvo radno iskustvo /realizacija odluke/;
- Razmatrana Informacija Službe za zapošljavanje HNŽ/HNK o istraživanju tržišta rada u 2013. god.

Sa svih sjednica su izrađene odluke, ugovori i dr. materijali i dostavljeni nadležnim institucijama ili sektorima u Službi radi realizacije istih.

2. Materijalno osiguranje neuposlenih osoba

Sukladno Zakonu o posredovanju u upošljavanju i socijalnoj sigurnosti neuposlenih osoba ovaj vid materijalno-pravne zaštite obuhvata novčanu naknadu, uplatu doprinosa za zdravstveno osiguranje neuposlenih osoba i uplatu doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje radio ispunjavanja uvjeta za mirovinu.

Svakako da ovome treba dodati i Zakon o pravima razvojačenih branitelja i članova njihovih obitelji, koji se primjenjivao od 01.05.2007. god do 30.04.2010. god.. Prema ovom Zakonu, neuposleni razvojačeni branitelj je imao pravo na novčanu naknadu za vrijeme neuposlenosti ovisno o vremenu provedenom u oružanim snagama BiH. Visina te naknade iznosila je 25% prosječne plaće u FBiH iz prethodne godine, a isplaćivala se za razdoblje od jedne do tri godine.

Tijekom izvještajnog perioda u Službi za zapošljavanje HNŽ/HNK je zaprimljeno 1547 zahtjeva za ostvarivanje prava na novčanu naknadu temeljem prethodnog radnog odnosa. Svi su zahtjevi riješeni sukladno Zakonu o upravnom postupku i Zakonu o posredovanju u upošljavanju i socijalnoj sigurnosti neuposlenih osoba. Sudeći po dosadašnjim iskustvima taj broj će se znatno povećati tijekom mjeseca srpnja i kolovoza, jer je veliki broj prosvjetnih radnika uposlen na određeno vrijeme, tako da završetkom školske godine dolaze u evidenciju neuposlenih osoba i koriste pravo na novčanu naknadu /temeljem prethodnog uposlenja/, kao i pravo na zdravstveno osiguranje.

Prosječno vrijeme korištenja novčane naknade je šest mjeseci, a visina te naknade je cca. 330,00 KM, odnosno 40% prosječne plaće isplaćene u F BiH u prethodnoj godini.

Pravo na zdravstveno osiguranje ostvarilo je prosječno mjesečno 23.194 osobe.

Pravo na uplatu doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje stječu, sukladno članku 31. Zakona o posredovanju i socijalnoj sigurnosti neuposlenih osoba, one neuposlene osoba kojima nedostaje do tri godine staža osiguranja kako bi ostvarile pravo na mirovinu. U izvještajnom razdoblju je za 36 osoba uplaćen doprinos za mirovinsko i invalidsko osiguranje, čime su stečeni uvjeti za njihov odlazak u mirovinu.

I dalje veliki problem za Službu predstavlja primjena Zakona o pravima razvojačenih branitelja i članova njihovih obitelji i /iako je taj Zakon prestao važiti 30.04.2010. ostale su obveze utvrđene prema njemu/. Sukladno izdanim rješenjima o pravu na novčanu naknadu temeljem sudjelovanja u obrani BiH, Služba je izvršila uplate za sve mjesece za koje je bila u obvezi. Međutim, veliki broj korisnika te naknade je u razdoblju 2009.god-2013.god. podnio prijedloge za prinudno izvršenje, a nadležni sud odobrio predložena izvršenja, tako da je osnovni dug prema razvojačenim braniteljima uvećan za sudske troškove i troškove odvjetnika, kao i za razlike tih naknada, koje je trebalo usklađivati sa prosječnom plaćom u FBiH u prethodnoj godini.

Tijekom prvog polugodišta 2013.god. znatno je porastao broj korisnika ove vrste naknade koji zahtijevaju isplate razlika novčane naknade putem suda, tako da sva nastojanja Službe, da konačno riješi pitanje razvojačenih branitelja nemaju vidljivih rezultata. Ilustracije radi, potencijalni broj korisnika prava na novčanu naknadu koji bi svoje pravo putem suda mogli ostvariti je 9.373. Do sada je u Službu primljeno i registrirano cca 3.500 rješenja za prinudno izvršenje, a realizirano je cca 2.500. Pored financijskih teškoća, tu su i druga administrativna opterećenja /razne prepiske sa sudom i odvjetnicima, prigovori na rješenja o izvršenju, opomene onim korisnicima kojima je isplaćena novčana naknada po istom osnovu dva puta i sl./, koja onemogućavaju da Služba vrši svoju temeljnu zadaću, a to je aktivna politika zapošljavanja.

3. Kadrovi i opremljenost prostora

Na kraju lipnja 2013. godine Služba je imala 84 uposlena djelatnika, i to 38 djelatnika visoke stručne spreme, 19 djelatnika više stručne spreme, jedan djelatnik je VKV radnik, 22 djelatnika ima srednju stručnu spremu, 4 su NK radnici i jedan je KV radnik. Bitno je napomenuti da je u sklopu Programa konkurentnosti na tržištu rada-Prvo radno iskustvo ,koji financira Federalni zavod za zapošljavanje, u podružnice Službe primljeno 10 pripravnika radi stjecanja prvog radnog iskustva. Od tog broja pet je pripravnika sa VII stupnjem obrazovanja i njihovo osposobljavanje traje 12 mjeseci, a pet je sa IV stupnjem obrazovanja i njihovo obrazovanje traje šest mjeseci. Jednom pripravniku IV stupnja obrazovanja je, na njegov zahtjev, prestao radni odnos.

Matična evidencije uposlenih u Službi vodi se sukladno zakonu, a od studenog 2013. se koristi nova aplikacija koja omogućava dostupnost svih podataka vezanih za kvalifikacijsku, spolnu i starosnu strukturu, te podatke o ukupnom radnom stažu, radnom mjestu i sl.

Središnja služba i podružnice su smješteni u prostorima koji su u vlasništvu Službe.

Završeno je renoviranje ureda na prvom katu poslovne zgrade u Mostaru, a još uvijek nije riješeno pitanje smještaja Podružnice Mostar – Odjeljenje 2.

Osigurana je tehnička zaštita – video nadzor Središnje Službe i svih poslovnih prostorija u podružnicama, kao i fizička zaštita Središnje službe (u kojoj je smještena Podružnica Mostar – Odjeljenje 1) i Podružnice Mostar – Odjeljenje 2.

Instaliran je sustav za pojedinačno evidentiranje prisustva na poslu, temeljem kojeg se vrši obračun plaće.

U sklopu novog sustava evidentiranja prisustva na radu u ovom razdoblju radilo se na otklanjanju nedostataka sustava za biometrijsko vođenje evidencije radnog vremena.

Uveden je novi sustav za tarifiranje telefonskih poziva unutar Službe.

4. Pravni i opći poslovi

Tijekom izvještajnog razdoblja u Sektoru za pravne, kadrovske i opće poslove urađeni u svi tekući poslovi u svezi izrade ugovora, odluka, tumačenje propisa, odgovora na tužbe, zastupanja pred sudovima, prigovora na prijedloge za izvršenja, izdvajanja raznih uvjerenja i sl. te poslovi zavođenja prispjele pošte (2100 predmeta) i dostave iste nadležnim referentima na rješavanje, a potom arhiviranja iste, poslovi tipkanja i distribucije raznih materijala i sl.

Sukladno finansijskom planu Službe obavljani su svi stručno – administrativni poslovi vezani za nabavu roba, vršenje usluga i izvođenje građevinskih radova (sačinjavanje obavijesti o nabavi, objava, prikupljanje ponuda, selekcija i odabir najpovoljnijeg ponuditelja, zaključenje ugovora, obavijest Agenciji za javne nabave BiH).

Sve nabave u Službi obavljene su sukladno Zakonu o javnim nabavkama BiH, Finansijskom planu Službe i Planu javnih nabavki koji je usvojilo Upravno vijeće Službe.

Vršeno je redovno održavanje objekata i opreme sukladno potrebama i raspoloživim sredstvima.

4. Materijalno financijsko poslovanje

Ukupni prihodi i primici ostvareni u razdoblju I-VI/2013 iznose 5.743.933,00 KM. Sastoje se od: poreznih prihoda u iznosu od 4.409.204,00 KM, neporeznih prihoda u iznosu od 42.482,00 KM, primljenih otplata danih zajmova u iznosu od 7.483,00 KM i primitaka za poticaj upošljavanja i materijalno osiguranje neuposlenih osoba u iznosu od 1.284.764,00 KM. 76,77% ukupnih prihoda i primitaka čine porezni prihodi, tj. prihodi od doprinosa za osiguranje od neuposlenosti koji obveznici uplaćuju po stopi od 2% na bruto plaće. 70 % obračunatog doprinosa obveznik uplaćuje na račun Županijske službe za zapošljavanje, a 30 % na račun Federalnog zavoda za zapošljavanje.

Neporezni prihodi odnose se na prihode od kamata, prihode od usluga građanima i ostale neplanirane prihode. Primici se odnose na: primitke iz Federalnog zavoda za zapošljavanje za poticaj upošljavanja u iznosu od 255.295,00 KM i primitke za materijalno osiguranje neuposlenih osoba u iznosu od 1.029.469,00 KM. Primici za poticaj upošljavanja odnose se na realizirana sredstva po zaključenim ugovorima u 2011. godini i program SSNESP iz 2012 i 2013 godine (Projekt podrške mrežama socijalne sigurnosti i zapošljavanja) koje financira Federalni zavod za zapošljavanje i PIU SESER (Jedinica za implementaciju socioekonomske podrške, obuke i upošljavanja).

Primici za materijalno osiguranje neuposlenih osoba odnose se na nedostajuća sredstva za materijalno osiguranje neuposlenih osoba iz kojih je pokriven deficit za razdoblje I-III/2013 i dio nedostajućih sredstava u izvještajnom razdoblju.

Struktura prihoda i primitaka

Tabela 1.

Red. broj	O p i s	Iznos (KM)	%
1.	Prihodi od poreza	4.409.204,00	76,77
2.	Neporezni prihodi	42.482,00	0,74
3.	Primljene otplate danih zajmova	7.483,00	0,13
4.	Primici	1.284.764,00	22,36
	Ukupno:	5.743.933,00	100,00

Ukupni rashodi i izdaci iznose 6.932.268,00 KM. Sastoje se od izdataka za: plaće naknade troškova uposlenim, doprinose poslodavcu i ostale poreze i doprinose, materijal i usluge, tekuće grantove pojedincima na temelju materijalno socijalne sigurnosti neuposlenih osoba, ostale grantove, izdatke za financiranje upošljavanja i nabavku stalnih sredstava.

U ukupnim rashodima i izdacima, izdaci za materijalno osiguranje neuposlenih osoba i aktivnu politiku upošljavanja iznose 66% ukupnih rashoda i izdataka, a ostali rashodi i izdaci 34%. Služba nedostajuća sredstva potražuje svaki mjesec iz

Federalnog zavoda za zapošljavanje. Nedostajuća sredstva za materijalno osiguranje neuposlenih osoba za izvještajno razdoblje iznose 1.188.335,00 KM.

Struktura rashoda i izdataka

Tabela 2.

Red. broj	O pi s	Iznos KM	%
1.	Plaće i naknade uposlenim	1.347.116,00	19,43
2.	Doprinosi na teret poslodavca	116.686,00	1,69
3.	Izdaci za materijal i usluge	827.552,00	11,93
4.	Materijalno osiguranje neuposlenih osoba	4.342.391,00	62,64
5.	Poticaaj zapošljavanja	250.600,00	3,62
6.	Kapitalni izdaci	37.423,00	0,54
7.	Ostali izdaci	10.500,00	0,15
	Ukupno:	6.932.268,00	100,00

Izdaci za materijalno osiguranje neuposlenih osoba iznose 4.342.391,00 KM, a sastoje se od izdataka za novčane naknade po osnovu radnog odnosa u iznosu od 2.350.600,00 KM za 1.024 korisnika prosječno mjesečno, izdataka za razlike novčanih naknada za razvojačene branitelje u iznosu od 832.094,00 KM za 1763 sudska izvršenja, izdataka za zdravstveno osiguranje u iznosu od 1.054.878,00 KM za 23.194 korisnika prosječno mjesečno i izdataka za dokup staža za neuposlone osobe koje ispunjavaju uvjete za dokup staža u iznosu od 104.819,00 KM za 36 osoba.

Obračunate razlike su poseban teret Službi jer dolaze na naplatu svakodnevno na što Služba ne može utjecati. Obveze po sudskim rješenjima su uvećane za sudske i odvjetničke troškove koji iznose **513.880,00 KM** i znatno su veći od planiranih. O ovom problemu Služba redovito informira Federalni zavod za zapošljavanje jer se radi o izdacima koje Službe ne može sama izmiriti niti planirati potrebna sredstva, s obzirom na dinamiku isplate koja je nepoznata. Isplate razlika su počele jer je Sud zauzeo stajalište da je Služba bila u obvezi uskladiti iznose novčanih naknada razvojačenim braniteljima sa prosječnom plaćom u F BiH u prethodnoj godini. To nije nimalo zanemariv iznos ako znamo da je pravo na novčanu naknadu razvojačenim braniteljima trajalo od jedne do tri godine, obračunate razlike koje se kreću od 1,00 KM do 809,20 KM ovisno za koje razdoblje se obračunava razlika, broj korisnika novčanih naknada od 9.363 i sudske i odvjetničke troškove koji po svakom tužbenom zahtjevu iznose oko 400,00 KM. Pokrenuta je bila aktivnost da se sudska izvršenja stave pod kontrolu tj. da se dogovori dinamika isplate putem dogovora sa odvjetnicima, kako bi Služba mogla planirati sredstva za te namjene.

Ni nakon postignutih dogovora sudska izvršenja nisu mogla biti pod kontrolom te je dogovor raskinut. **Broj sudskih rješenja koja su isplaćena od 01.01.2011. do 30.06.2013. godine iznosi 2.498, a ukupni troškovi 2.153.455,00 KM. Samo na**

sudske i odvjetničke troškove odnosi se 1.042.240,00 KM. Broj isplaćenih sudskih rješenja do sada je samo 30% od mogućih tj. koji mogu doći na naplatu. Sa problemom isplate razlika novčanih naknada i troškovima sudskog postupka upoznat je Federalni zavod za zapošljavanje. Služba je uradila detaljnu informaciju o obračunatim razlikama i troškovima sudskih izvršenja i došla do sljedećih pokazatelja: u Službi za zapošljavanje HNŽ/K registrirana su 9.363 korisnika prava na novčanu naknadu temeljem sudjelovanja u obrani BiH. Radi usklađivanja visine te novčane naknade sa prosjekom plaće u F BiH u prethodnoj godini potrebno je izdvojiti sredstava u iznosu od 3.628.971,00 KM. Ukoliko bi svi korisnici sudskim putem ostvarili pravo na isplatu razlika tih novčanih naknada, to bi Službu stajalo 7.745.599,00 KM, jer bi za sudske, odvjetničke i troškove banke bilo potrebno izdvojiti iznos od još 4.086.628,00 KM (u prosjeku 400,00 KM po svakom izvršenju). Ozbiljno je ugrožen rad Službe i obavljanje redovnih aktivnosti i bez pomoći Federalnog zavoda za zapošljavanje ovi se financijski problemi ne mogu rješavati.

U razdoblju I-VI/2013 godine za isplatu razlika novčanih naknada i troškove izvršenja obračunata su sredstva u iznosu od 1.345.975,00 KM za 1.763 sudska rješenja što je za 13,27% više u odnosu na nedostajuća sredstva koja Služba potražuje od Federalnog zavoda na dan 30.06.2013. godine. Dio troškova pokriven je nedostajućim sredstvima za razdoblje I-III/2013 godine.

Novčane naknade iz radnog odnosa veće su u odnosu na isto razdoblje prethodne godine za 8,05% ili 174.136,00 KM, a izdaci za zdravstveno osiguranje za neuposlene osobe veći su za 12,27% ili 115.255,00 KM, izdaci za dokup staža za neuposlene osobe veći su za 30,38% ili 24.420,00 KM, izdaci za isplaćene razlike novčanih naknada razvojačenim braniteljima veći su za 268,13% ili 606.057,00 KM. Broj sudskih izvršenja u odnosu na isto razdoblje prethodne godine povećao se sa 383 na 1763 tj. sa 226.037,00 KM na 832.094,00 KM, što pokazuje kolika je dinamika isplate u ovom razdoblju povećana u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. To je veliko opterećenje za Službu s obzirom da su prihodi od doprinosa u odnosu na isto razdoblje prethodne godine manji za 0,30% ili 13.228,00 KM.

Ukupni izdaci za materijalno osiguranje neuposlenih osoba u ovom izvještajnom razdoblju ne odstupaju znatno u odnosu na isto razdoblje u prethodnoj godini zato što su u prethodnoj godini isplaćene zaostale novčane naknade za 06/2008 u iznosu od 902.955,00 KM. Pokazatelji pod rednim brojem 4. u tabeli br. 3 pokazuju koliko su povećani izdaci za isplaćene razlike novčanih naknada razvojačenim braniteljima.

**Pregled izdataka za materijalno osiguranje
neuposlenih osoba u 2012. i 2013. godini**

Tabela 3.

Red. broj	Opis	Isplaćena sredstava (KM)			Broj korisnika		
		2012.	2013.	Index	2012.	2013.	Index
1	2	3	4	5=4/3	6	7	8=7/6
1.	Novčane naknade redovna	2.175.484	2.350.600.	108,05	1.005	1.024	101,89
2.	Zdravstveno osiguranje za neuposlene osobe	939.621.	1.054.878.	112,27	20.964	23.193	110,64
3.	Dokup staža za neuposlene osobe	80.399.	104.819.	130,38	27	36	133,34
4.	Razlike novčanih naknada razvojačenim sa troškovima	226.037.	832.094.	368,13	383	1.763	460,32
5.	Novčane naknade za razvojačene iz 06/2008	902.955.	-	-	-	-	-
	Ukupno:	4.324.496.	4.342.391.	100,42	22.379	26.016	116,26

Plaće i naknade troškova uposlenim iznose 1.347.116,00 KM, od čega bruto plaće iznose 1.111.299,00 KM.

Broj uposlenih osoba na dan 30.06.2013. godine je 84 osobe. Devet uposlenih osoba su pripravnici koje financija Federalni zavod za zapošljavanje po programu prijema pripravnika. Osobe su primljene da odrade pripravnčki staž.

Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi iznose 116.686,00 KM, a odnose se na zakonom propisane doprinose.

Izdaci za materijal i usluge iznose 827.552,00 KM. Odnose se na nabavku materijala i usluge nastale obavljanjem djelatnosti Službe. Veći su od planiranih radi sudskih i odvjetničkih troškova po sudskim izvršenjima za obračunate razlike novčanih naknada i čine 62% ukupnih izdataka za materija i usluge (513.880,00 KM).

Za poticaj upošljavanja utrošena su sredstva u iznosu od 250.600,00 KM. Odnose se na programe upošljavanja prema zaključenim ugovorima u 2011. godini i SSNESP programe iz 2012 i 2013. godine. Tekući grantovi iznose 10.500,00 KM, a odnose se na potpore pojedincima i neprofitnim organizacijama.

Sredstva planirana za kapitalne izdatke utrošena su u iznosu od 37.423,00 KM za nabavku opreme i rekonstrukciju i održavanje prostora Službe.

Ukupni prihodi i primici iznose 42,34% planiranih radi manjih primitaka iz Federalnog zavoda za zapošljavanje tj. nedostajućih sredstava za materijalno

osiguranje neuposlenih osoba koja nisu uplaćena za razdoblje od 01.04.2013. do 30.06.2013. Ostvareni prihodi i primici manji su u odnosu na isto razdoblje prethodne godine radi manjih primitaka, a prihodi od doprinosa su manji u odnosu na isto razdoblje prethodne godine za 0,30%.

Rashodi i izdaci ne odstupaju znatno od planiranih sredstava i iznose 51,10% planiranih sredstava.

Veći rashodi i izdaci u odnosu na prihode i primitke razlog su deficita u iznosu od 1.188.335,00 KM.

Nedostajuća sredstva Služba potražuje iz Federalnog zavoda za zapošljavanje i poslužit će za pokriće iskazanog deficita u izvještajnom razdoblju. Prema informacijama iz Federalnog zavoda sredstva će biti uplaćena na račun Službe do konca srpnja 2013. godine.